

VÄSTERVIKS
KOMMUN

Samhällsbyggnadsenheten
2021-04-01

Befolkningsprognos

Västerviks kommun 2021-2032

Markus Fridell

Sammanfattning av prognosen:

- Under prognosperioden väntas en stillsam befolkningsutveckling. 2032 förväntas antalet invånare i kommunen vara ca 36800, ca 150 fler än idag.
- Antalet invånare i förskoleålder, 1-5 år, förväntas minska något fram till 2025 för att sedan återigen öka mot dagens nivå på ca 1800.
- Antalet invånare i grundskoleålder, 6-15 år, beräknas hålla sig kring dagens nivå under hela prognosperioden.
- Antalet invånare i gymnasieålder, 16-18 år, prognostiseras att växa något fram till år 2025 för att sedan stabiliseras runt 1200 individer.
- Antalet invånare i yrkesaktiv ålder, 20-64 år, beräknas minska samtidigt som antalet invånare i icke-yrkesaktiva åldrar, 0-19 år samt 65 år och äldre, ökar under prognosperioden. Detta leder till en ökande demografisk försörjningsbörda.
- Antalet invånare i pensionsålder, 65 år och äldre, beräknas öka i en jämn takt med i genomsnitt ca 100 per år till år 2032.
- Antalet invånare 80 år och äldre beräknas öka med nära 50% under prognosperioden.

Innehåll

Inledning	4
Prognos	5
Folkmängd efter ålder vid årets slut	5
Barn och ungdomar	6
Förskola	6
Grundskola	7
Gymnasiet.....	8
Ålderspensionärer.....	9
Yrkesaktiva åldrar och övriga åldrar	10
Metod och förutsättningar.....	11
Födda och avlidna.....	11
In- och utflyttning	13
Allmänt om prognososäkerhet	14

Inledning

Vid utgången av 2020 hade Västerviks kommun 36 655 invånare, en minskning med 24 invånare jämfört med motsvarande tidpunkt ett år tidigare. Västerviks kommuns befolkning är idag ungefär lika stor som den var för femton år sedan. En svagt nedåtgående trend har följts av en motsvarande uppåtgående trend driven av utrikes inflyttningar. De senaste åren har antalet utrikes inflyttningar minskat markant och den befolkningsökning som kommunen haft har planat ut.

Det gångna året har präglats av coronapandemin. Den tydligaste effekten på befolkningsutvecklingen har varit en minskning av utrikes inflyttare, där antalet var det lägsta på drygt tio år. Antalet avlidna 2020 var något högre än genomsnittet för de senaste fem åren, kommunen hade en "överdödlighet" på ca 6%. Sedda i ett längre historiskt perspektiv är dödstalen inte särskilt anmärkningsvärda, under den senaste tioårsperioden har dödstalen varit högre vid ett flertal tillfällen.

Hur dessa förhållanden utvecklas fortsättningsvis är i högsta grad oklart. De prognoser som finns på riksnivå pekar mot att migrationen kommer vara fortsatt låg under de närmaste åren samtidigt som det ligger nära till hands att tro att dödstalen sjunker något redan under innevarande år.

Den framtida befolkningsutvecklingen är av stor betydelse för hur behoven och kraven från invånarna på kommunens verksamheter kommer att förändras. I denna rapport presenteras årets befolkningsprognos för Västerviks kommun. Prognosen avser kommande tolvårsperiod, 2020-2032, och bygger på en rad antaganden och data om befolkningen i fråga om flyttningar, födelsetal och dödlighet, vilka beskrivs närmare i avsnittet Metod och förutsättningar.

Prognosarbetet genomförs i flera steg. I detta första steg görs en prognos för hela kommunens befolkning uppdelat på ålder och kön, så kallad totalprognos. Med totalprognosen som grund kommer sedan prognoser på delområdesnivå att tas fram.

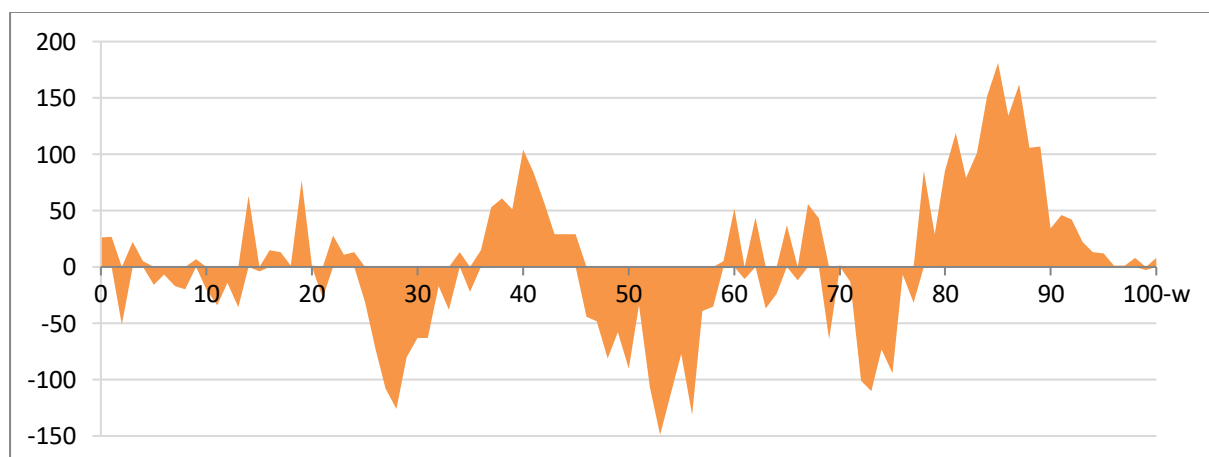
Prognos

Till år 2032 beräknas antalet invånare öka med cirka 150 till drygt 36 800. Ökningen sker huvudsakligen fram till år 2028 och förklaras i sin helhet av antaganden om ett fortsatt inflyttningsöverskott (fler flyttar till Västervik än från). Precis som de senaste åren förväntas överskottet kunna härledas till ett positivt utrikes flyttnetto (fler invandrar till Västervik än utvandrar från), samtidigt som det inrikes flyttnettot förväntas hålla sig kring nollstrecket. Kommunen har haft ett negativt födelsenetto de senaste 25 åren och detta förhållande förväntas bestå under hela prognosperioden.

Folkmängd efter ålder vid årets slut

Ålder	Faktisk 2020	Prognos											
		2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
0	319	335	335	334	338	340	343	345	348	350	348	346	345
1-5	1 801	1 760	1 753	1 761	1 706	1 723	1 740	1 747	1 757	1 768	1 779	1 785	1 787
6-9	1 509	1 538	1 521	1 491	1 533	1 497	1 479	1 485	1 437	1 448	1 462	1 466	1 472
10-12	1 195	1 183	1 171	1 171	1 189	1 189	1 174	1 155	1 184	1 167	1 162	1 116	1 128
13-15	1 166	1 171	1 222	1 215	1 204	1 193	1 193	1 209	1 210	1 196	1 178	1 205	1 189
6-15	3 870	3 893	3 913	3 877	3 925	3 878	3 846	3 850	3 830	3 811	3 802	3 787	3 788
16-18	1 172	1 161	1 139	1 173	1 179	1 223	1 218	1 207	1 197	1 198	1 212	1 213	1 200
19-64	18 831	18 697	18 591	18 531	18 458	18 409	18 361	18 283	18 248	18 138	18 046	17 963	17 865
65-79	7 776	7 844	7 884	7 789	7 730	7 583	7 537	7 462	7 402	7 454	7 472	7 471	7 521
80-w	2 886	2 973	3 061	3 227	3 378	3 578	3 712	3 881	4 009	4 085	4 152	4 246	4 297
65-w	10 662	10 817	10 945	11 016	11 107	11 161	11 249	11 343	11 411	11 539	11 624	11 717	11 818
0-w	36 655	36 663	36 677	36 693	36 713	36 735	36 756	36 775	36 791	36 804	36 810	36 810	36 804

Det finns en del tydliga mönster i den prognostiserade befolkningsutvecklingen till 2032. Befolkningen över 80 år ökar kraftigt, medan en tydlig minskning väntas i åldersspannen 45-60 och 70-80 år. Åldersgruppen 25 till 35 minskar samtidigt som antalet 35-45-åringar ökar. Bland barn och ungdomar finns inget tydligt mönster, utvecklingen varierar mellan åldersgrupperna.

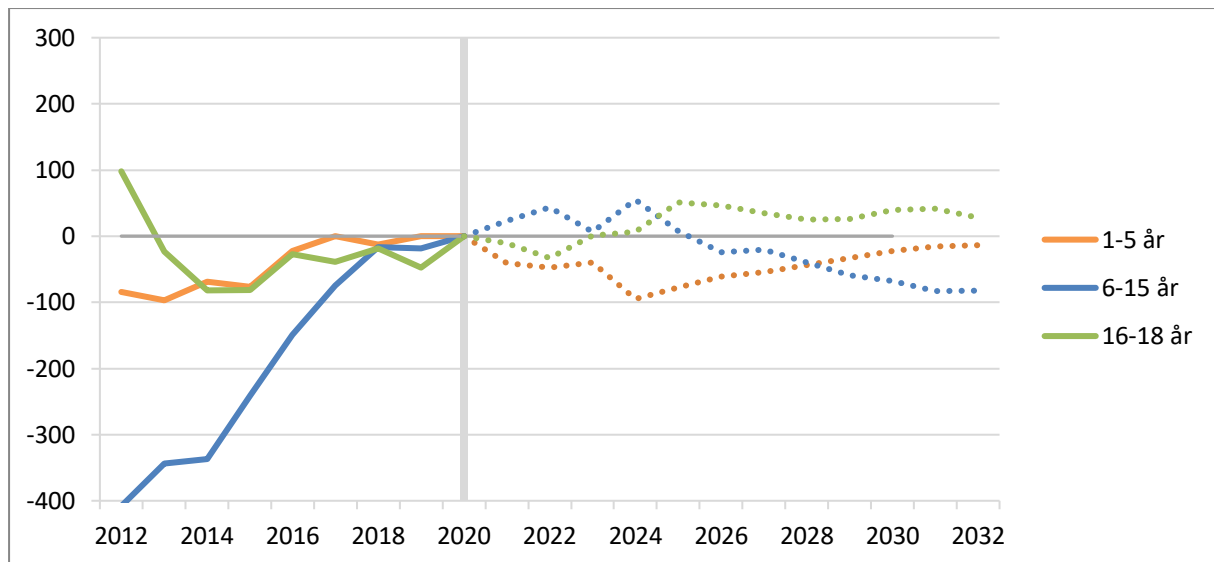

Befolkningsförändring i Västerviks kommun per ålder, prognostiserad differens mellan 2032 och 2020. (Positivt värde indikerar ökning av åldersgruppen och negativt värde indikerar minskning)

Barn och ungdomar

De senaste åren har både gruppen förskolebarn och grundskolebarn ökat i antal i kommunen. Under prognosperioden väntas små förändringar i åldersgrupperna, antalet förskolebarn väntas minska något medan antalet grundskolebarn väntas öka något inledningsvis för att sedan minska.

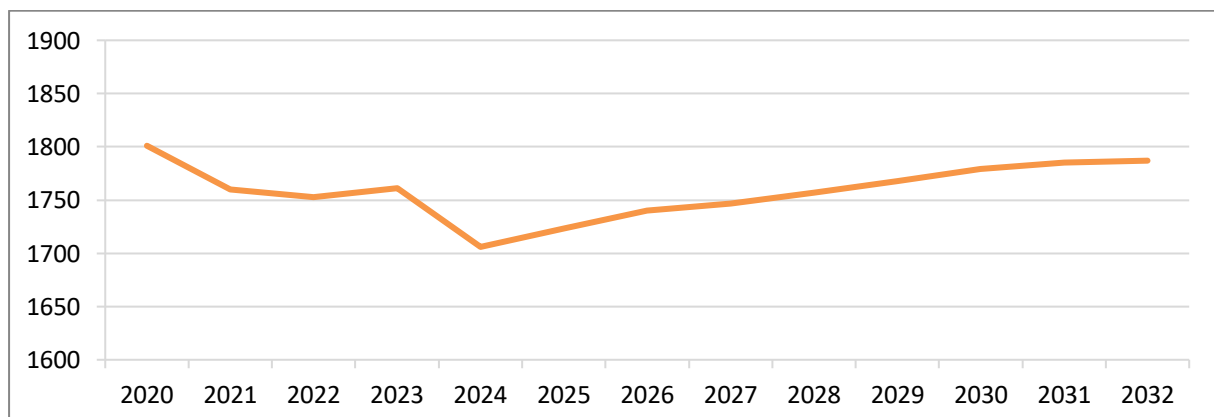
Befolkningsutveckling barn och ungdomar 2012-2020 med prognos 2021-2032. Index=2020

Förskola

På kommunnivå ser behovet av förskoleverksamhet ut att vara i det närmaste oförändrat över prognosperioden. Antalet invånare i förskoleålder, 1-5 år, förväntas minska något fram till 2025 för att sedan återigen öka mot dagens nivå på ca 1800. För att sätta denna siffra i perspektiv kan nämnas att så sent som 2006 var antalet barn i förskoleålder i kommunen endast 1570 till antalet.

Förändringarna i åldersgruppens storlek, som åskådliggörs i diagrammet nedan, beror främst på variationerna i antalet födda i kommunen de senaste åren.

Ålder	Faktisk	Prognos											
	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
1-5	1 801	1 760	1 753	1 761	1 706	1 723	1 740	1 747	1 757	1 768	1 779	1 785	1 787

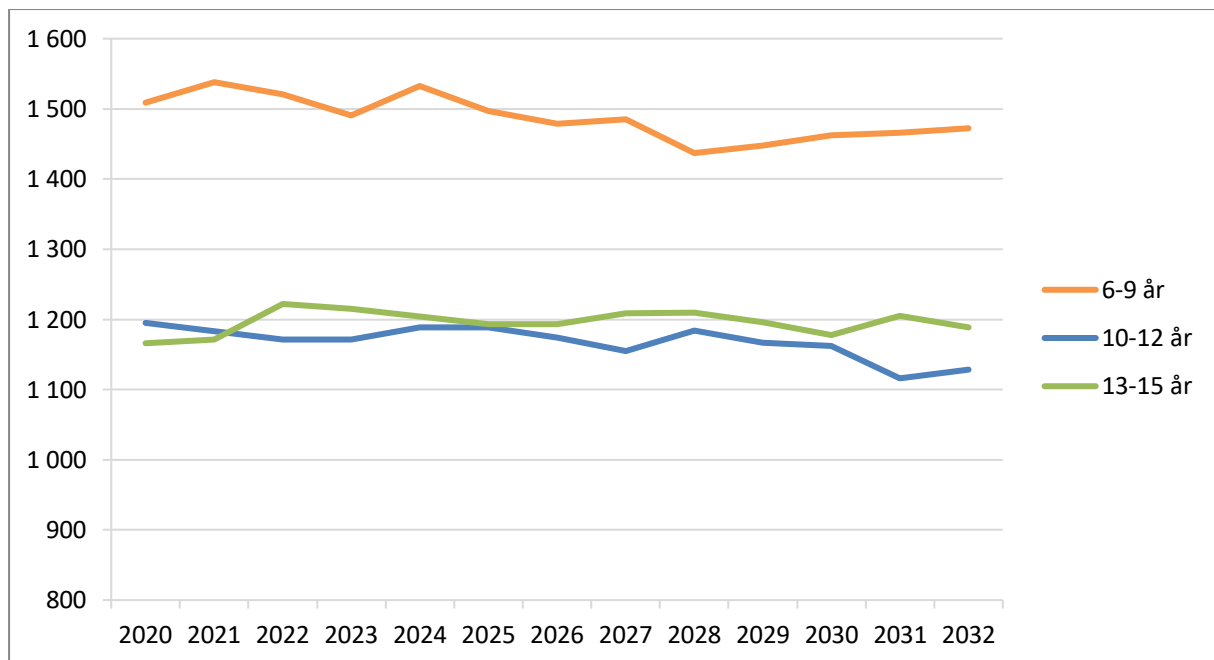
Befolkningsutveckling förskolebarn, 1-5 år, prognos 2021-2032

Grundskola

Grundskoleverksamheten ser ut att ställas inför nära oförändrade resursbehov under prognosperioden. Antalet barn i åldern 6-15 år har ökat markant sedan 2011, men denna ökning ser ut att avta och plana ut under de kommande åren. År 2032 beräknas antalet barn i åldersgruppen vara ca 100 färre än vid utgången av 2020. Åldersgrupperna 6-9-åringar och 10-12-åringar ser ut att minska något medan gruppen 13-15-åringar ökar svagt.

Ålder	Faktisk	Prognos											
	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
6-9	1 509	1 538	1 521	1 491	1 533	1 497	1 479	1 485	1 437	1 448	1 462	1 466	1 472
10-12	1 195	1 183	1 171	1 171	1 189	1 189	1 174	1 155	1 184	1 167	1 162	1 116	1 128
13-15	1 166	1 171	1 222	1 215	1 204	1 193	1 193	1 209	1 210	1 196	1 178	1 205	1 189
6-15	3 870	3 893	3 913	3 877	3 925	3 878	3 846	3 850	3 830	3 811	3 802	3 787	3 788

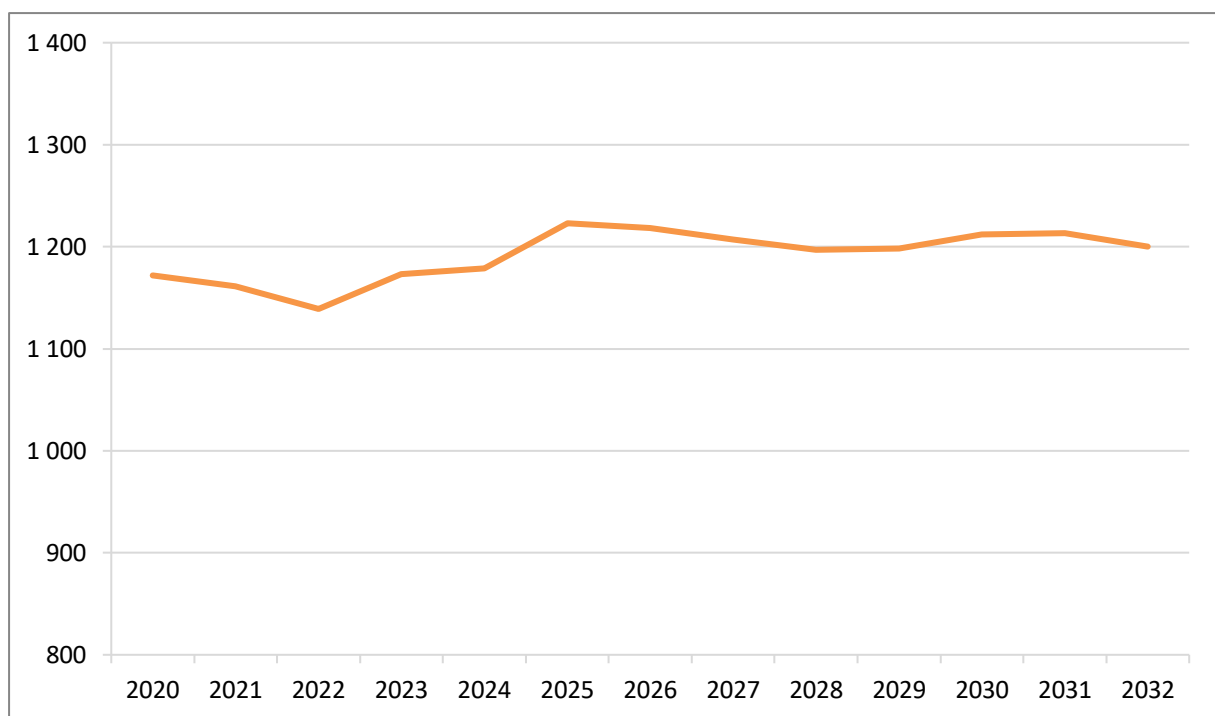
Befolkningsutveckling grundskolebarn, 6-15 år, prognos 2021-2032

Gymnasiet

Elevunderlaget för gymnasieskolan, invånare i åldern 16-18 år, har legat relativt stabilt de senaste fem åren. Åldersgruppen prognostiseras att växa något fram till år 2025 för att sedan stabiliseras runt 1200 individer. Antalet individer i åldersgruppen är lågt sett i ett historiskt perspektiv. Så sent som 2009 bestod motsvarande åldersgrupp av drygt 1600 individer.

Ålder	Faktisk	Prognos											
	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
16-18	1 172	1 161	1 139	1 173	1 179	1 223	1 218	1 207	1 197	1 198	1 212	1 213	1 200

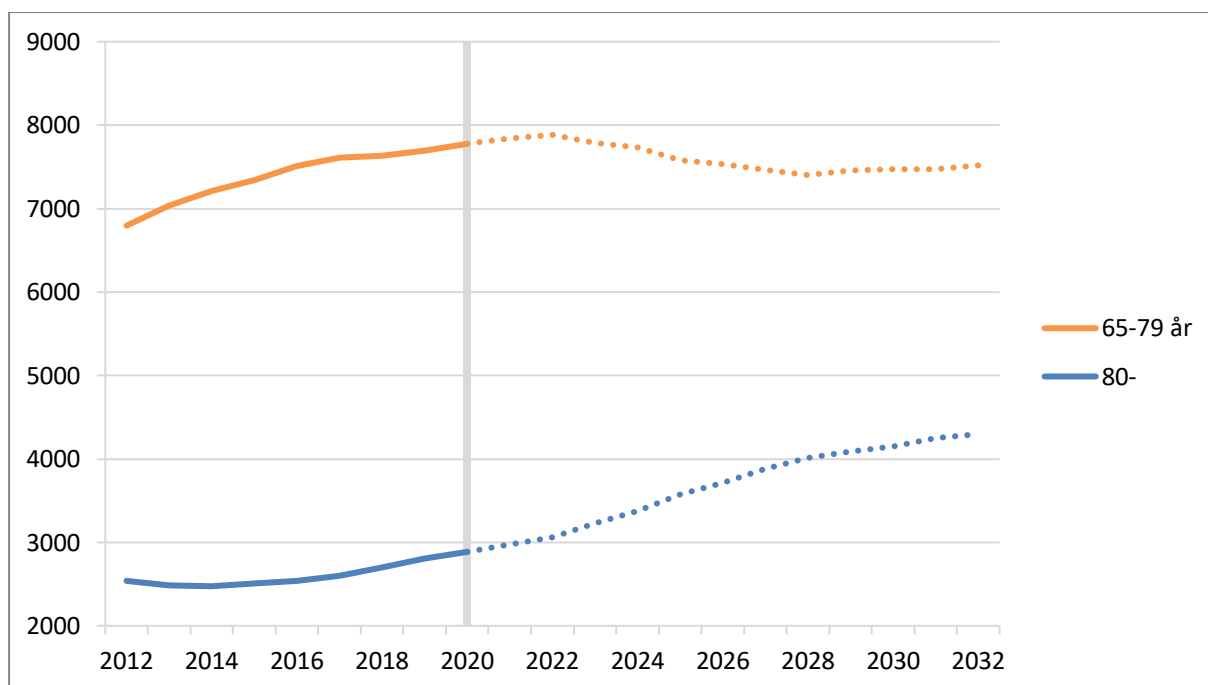
Befolkningsutveckling ungdomar, 16-18 år, prognos 2021-2032

Ålderspensionärer

Ålderspensionärerna, 65 år och äldre, förväntas öka i en tämligen jämn takt under prognosperioden med ca 100 per år. Det finns dock tydliga skillnader inom gruppen; de yngre pensionärerna, 65-79 år, väntas minska i antal under prognosperioden medan åldersgruppen 80 år och äldre ökar markant. Förklaringen till detta är att de stora 40-talistkullarna då kommer in i den senare åldersgruppen.

Ålder	Faktisk	Prognos											
	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
65-79	7 776	7 844	7 884	7 789	7 730	7 583	7 537	7 462	7 402	7 454	7 472	7 471	7 521
80-w	2 886	2 973	3 061	3 227	3 378	3 578	3 712	3 881	4 009	4 085	4 152	4 246	4 297
65-w	10 662	10 817	10 945	11 016	11 107	11 161	11 249	11 343	11 411	11 539	11 624	11 717	11 818

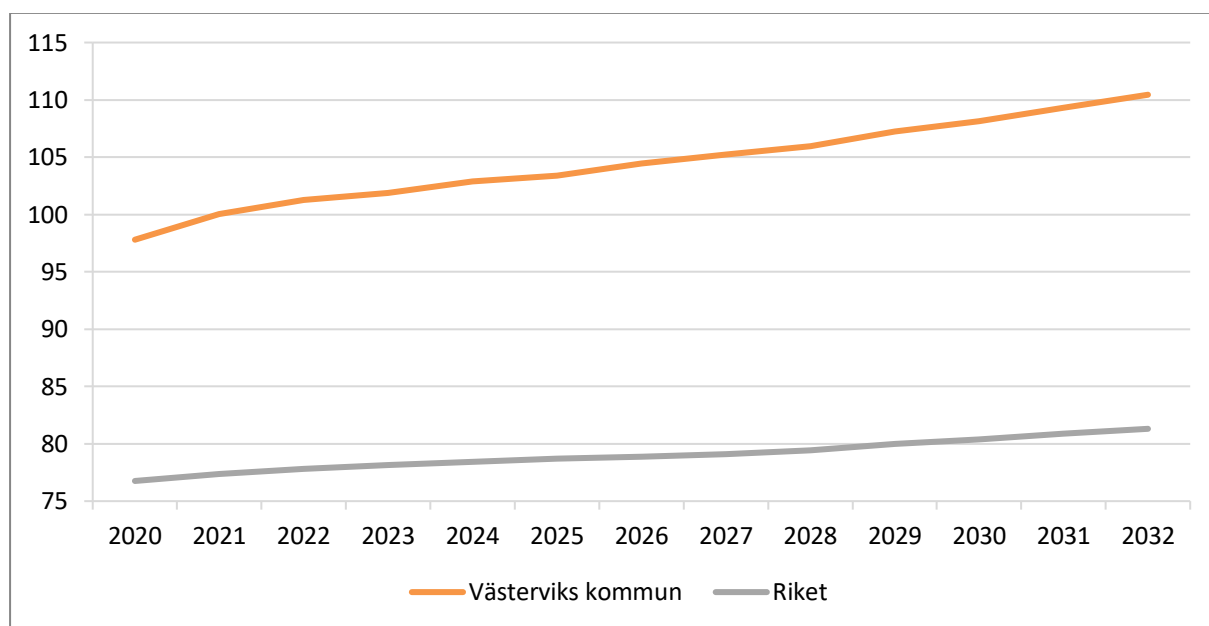
Befolkningsutveckling ålderspensionärer, 65 år och äldre, 2012-2020
med prognos 2021-2032

Yrkesaktiva åldrar och övriga åldrar

Antalet invånare i yrkesaktiv ålder, 20-64 år, minskar under hela prognosperioden, samtidigt som antalet invånare i övriga åldrar ökar. Det innebär att den demografiska försörjningskvoten ökar med 12 procent fram till år 2032; från dagens 98 personer per 100 personer i yrkesaktiv ålder till 110. Värdet på 110 innebär att 100 personer i yrkesaktiv ålder, utöver sig själva, kommer att ha 110 personer i icke yrkesaktiv ålder att försörja. Både dagens nivå och den framtida nivån är betydligt högre än vad Statistiska centralbyrån prognostiserar för riket som helhet. Detta speglar den rådande åldersstrukturen på kommunens befolkning med en stor andel äldre invånare.

Ålder	Faktisk	Prognos											
	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
0-19	7 462	7 520	7 508	7 501	7 509	7 514	7 529	7 515	7 518	7 505	7 500	7 508	7 497
20-64	18 531	18 326	18 223	18 175	18 097	18 060	17 978	17 917	17 862	17 760	17 686	17 585	17 488
65-w	10 662	10 817	10 945	11 016	11 107	11 161	11 249	11 343	11 411	11 539	11 624	11 717	11 818

Demografisk försörjningskvot för Västerviks kommun och riket, prognos 2021-2032

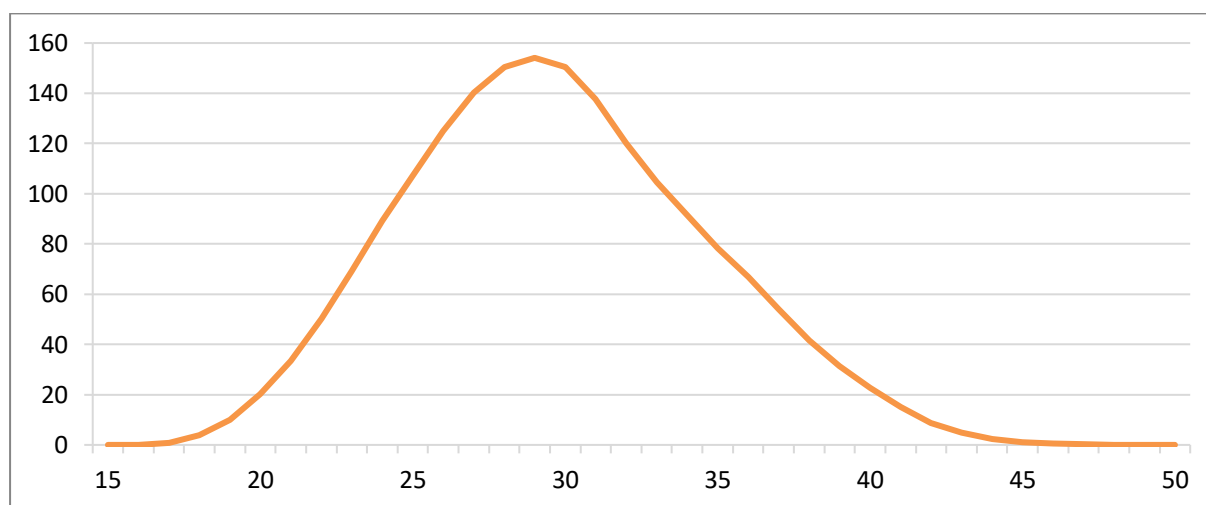

Metod och förutsättningar

Med utgångspunkt i den faktiska folkmängden den 31/12 2020 har en framskrivning av befolkningen skett genom att befolkningen åldras ett år, tillskott sker genom födselar och inflyttning och avdrag sker genom dödsfall och utflyttning. Utvecklingen har beräknats för varje ettårsklass och båda könen.

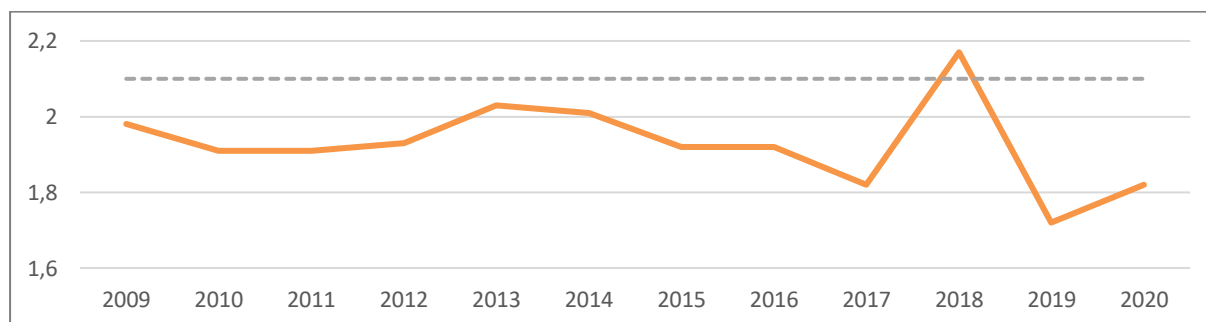
Födda och avlidna

Antalet födda har beräknats utifrån antalet kvinnor i fruktsam ålder samt de senaste årens fruktsamhetstal (antal födda per 1000 kvinnor i respektive åldersklass).

Fruksamhetstal (antal födda barn per 1000 kvinnor efter kvinnans ålder) utjämnade värden för Västerviks kommun 2016-2020

För att en befolkning fullt ut ska kunna ersätta sig själv, dvs. full reproduktion, räknar man med att det krävs en summerad fruktsamhet på 2,1. Måttet anger det antal barn kvinnor får i genomsnitt under hela sitt liv. 2020 var den summerade fruktsamheten i Västerviks kommun 1,82. Detta är en förhållandevis låg nivå för kommunen, men ändå något högre än 2019. För riket som helhet låg den summerade fruktsamheten på 1,66 år 2020.

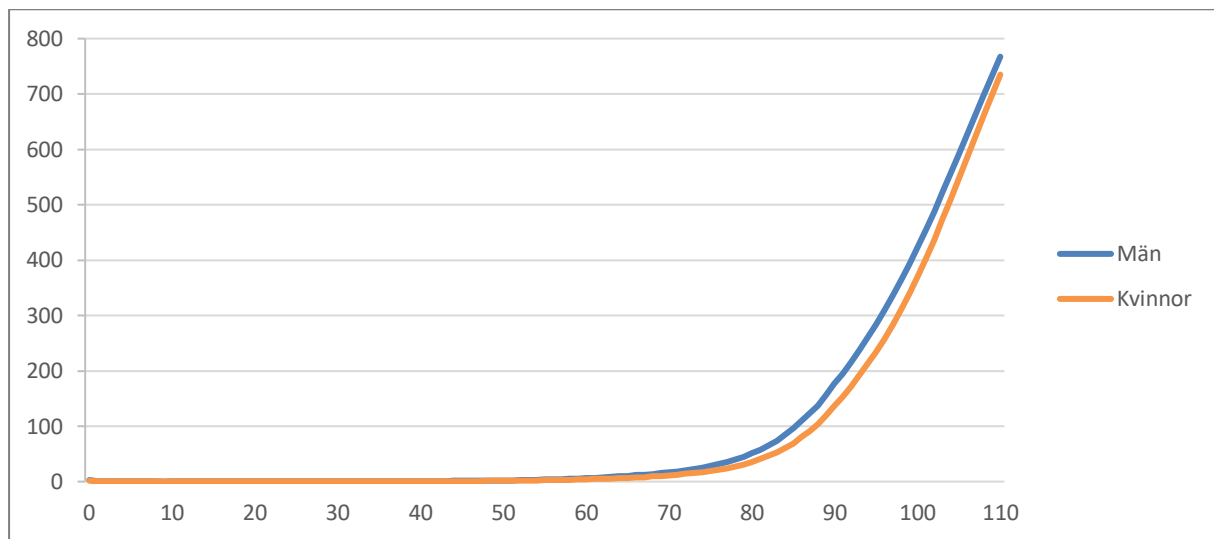

Summerad fruktsamhet för Västerviks kommun 2009-2020

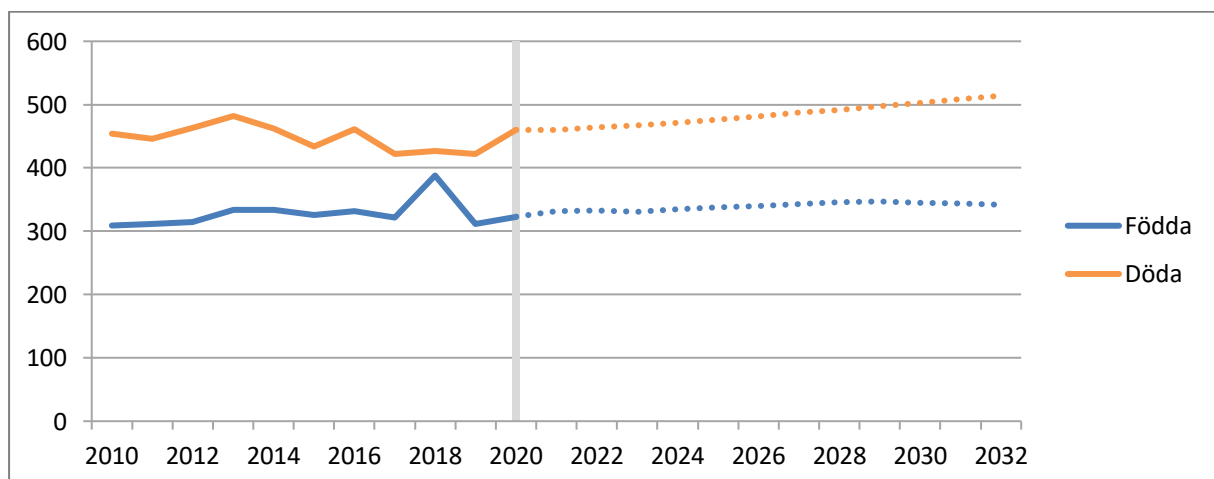
För det första året i prognosperioden har beräkning av antalet födslar skett utifrån kommuninvånarregistret och uppgifter om antalet inskrivna gravida hos mödravården i kommunen. Under efterföljande år förväntas fruktsamheten följa utvecklingen i SCB:s riksprognos 2020-2050.

Antalet avlidna i prognosen har räknats fram utifrån de senaste årens observerade dödsrisker efter kön och ålder på riksnivå. Viss anpassning har skett till värdena på kommunnivå för de senaste åren. Under prognosperioden har utvecklingen för dödsriskerna antagits följa SCB:s riksprognos.

Dödsrisker i promille för riket, medelvärden 2015-2019

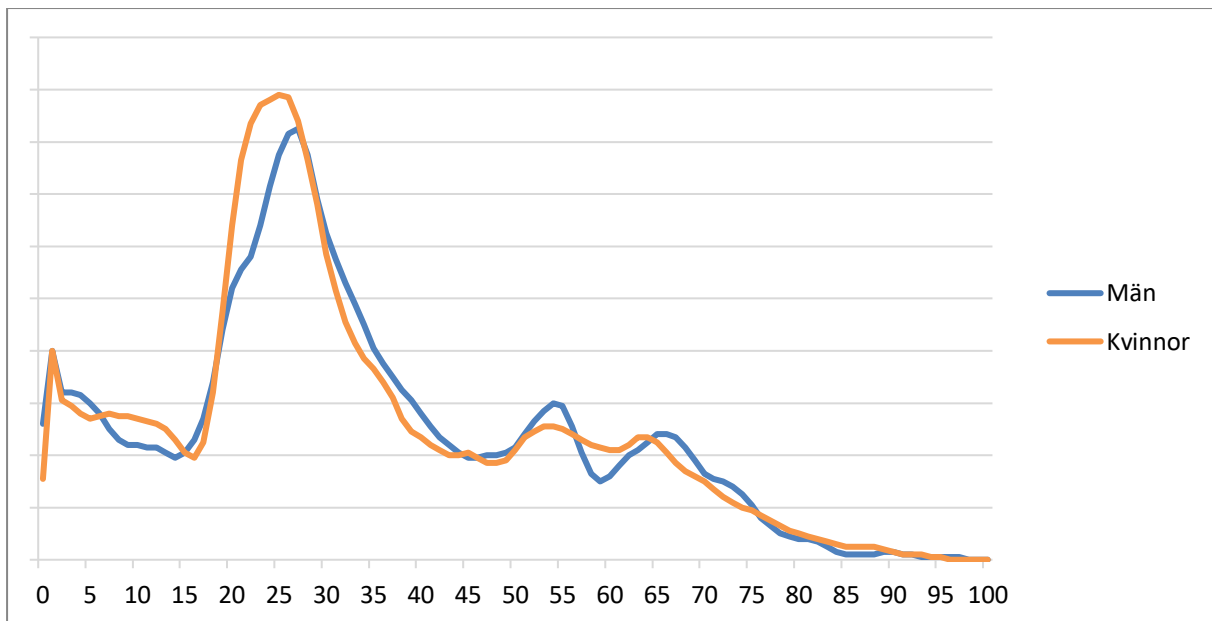
Kommunens befolkning karaktäriseras av en stor andel äldre invånare. Detta medför ett strukturellt födelseunderskott, som de senaste 25 åren varit i genomsnitt -150 per år. 2020 var underskottet 137 individer. Under prognosperioden förväntas mönstret med negativt födelsenetto att hålla i sig. I takt med att stora årskullar uppnår åldrar där dödsriskerna stiger brant förväntas dessutom det årliga underskottet öka under prognosperioden.

Antal födda och döda i Västerviks kommun 2010-2020 med prognos 2021-2032

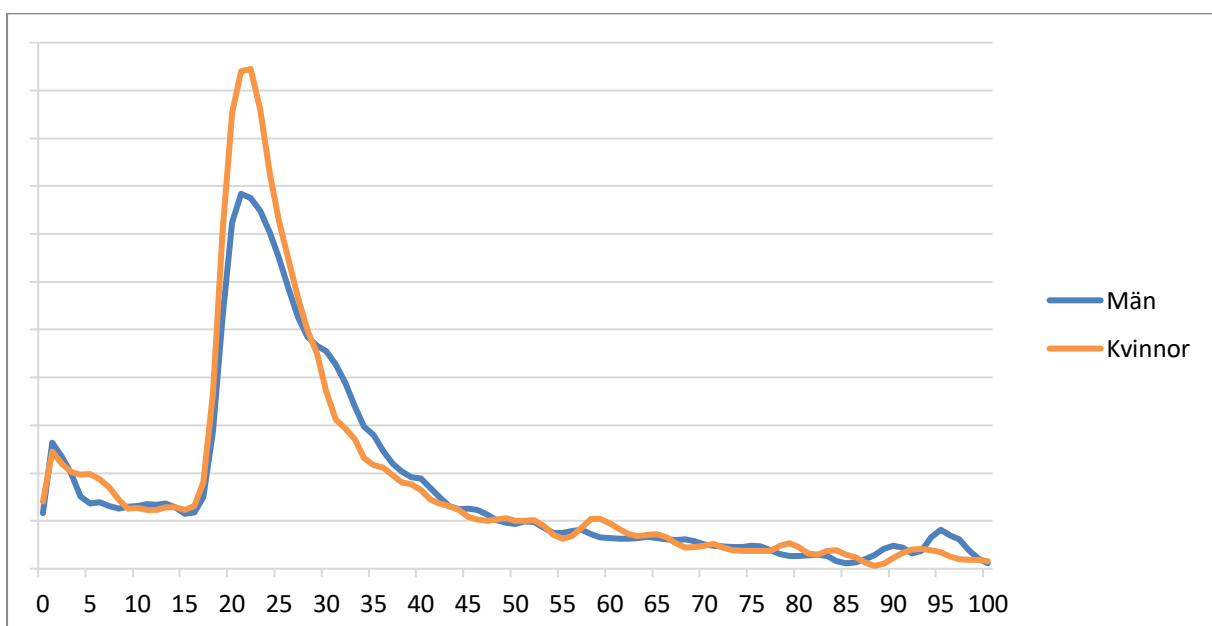
In- och utflyttning

Antagandet om hur stor inflyttningen till kommunen väntas bli har gjorts utifrån historisk statistik samt en bedömning av samhällsutvecklingen under prognosperioden. Inflyttarnas förväntade ålders- och könsfördelning baseras på hur denna fördelning sett ut under de senaste åren.

Åldersstruktur på inflyttare (Åldersfördelning inflyttare, 3 års utjämnade värden 2018-2020)

Antalet invånare som antas flytta ut från kommunen har beräknats med hjälp av så kallade utflyttarrisker. De beskriver hur stor sannolikheten att flytta från kommunen är för män och kvinnor i olika åldrar under ett år. Även dessa siffror baseras på hur förhållandena sett ut i Västerviks kommun de senaste åren.

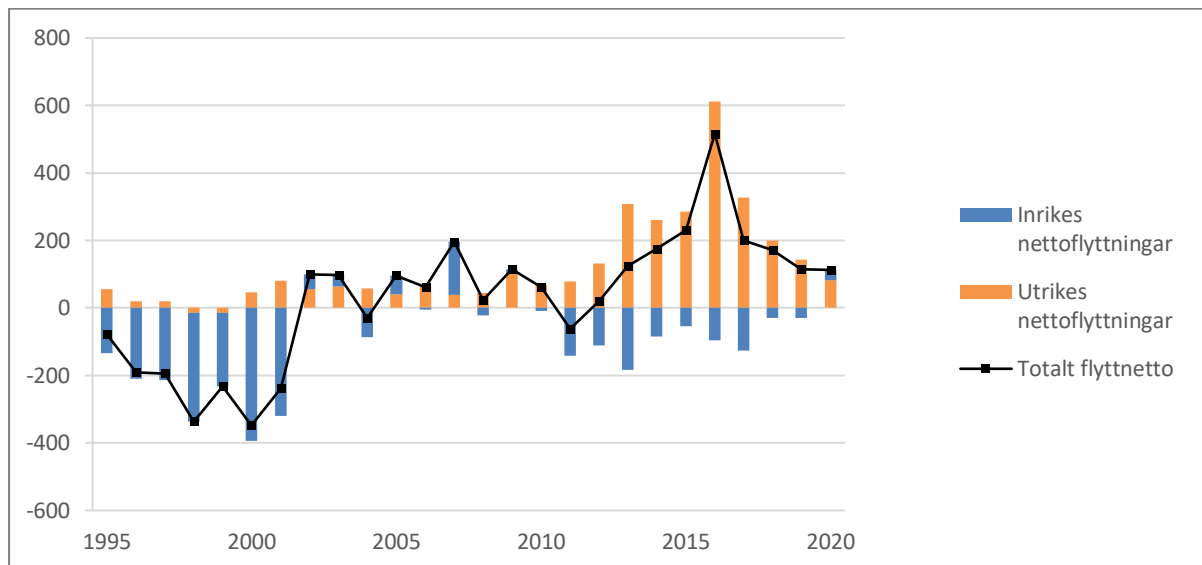

Åldersstruktur på utflyttare (Utflyttningsrisker, 5 års utjämnade medelvärden 2016-2020)

Det inrikes flyttnettot har varit negativt under en längre tid. De senaste 15 åren har nettoutflyttningen till övriga riket legat på runt 50 individer årligen. 2020 avvek positivt i den bemärkelsen, då kommunen visade ett positivt inrikes flyttnetto för första gången sedan 2009.

Antalet utrikes inflyttade har varierat kraftigt de senaste åren, vilket fått stor effekt på befolkningsutvecklingen som helhet. Under 2020 var antalet utrikes inflyttade till kommunen förhållandevis lågt, främst med anledning av coronapandemin och de reserestriktioner och gränskontroller som infördes under året. Enligt Migrationsverkets prognos för antalet asylsökande i Sverige till och med 2024 (Verksamhets- och utgiftsprognos februari 2021) kommer antalet ligga något över 2020 års nivå. Det förväntas ett fortsatt invandringsöverskott för Västerviks kommun och ett positivt flyttnetto totalt sett över prognosperioden.

In- och utflyttning, Västerviks kommun 1995-2020

Allmänt om prognososäkerhet

Prognosen bör ses som en indikation på ett sannolikt scenario utifrån den kunskap och den data som fanns vid tillfället när prognosen togs fram. De precisa tal som visas i tabellerna i detta dokument antyder en exakthet som egentligen inte finns. I en befolkningsprognos finns alltid osäkerhet till följd av ett antal felkällor: fel i antaganden, modellfel och slumpfel. Osäkerheten ökar dessutom med prognosperiodens längd då fel i början av prognosen följer med framskrivningen och fortplantas under senare år.

Allmänt är osäkerheten störst för de åldersgrupper som ännu inte är födda vid prognosens tillkomst och för åldrarna 19-30 år där flyttbenägenheten är som störst. Redan på ganska kort sikt är prognososäkerheten alltså stor när det gäller antalet förskolebarn och unga vuxna. Betänk att år 2026 består hela gruppen förskolebarn i prognosen av barn som inte var födda vid prognosens beräkning.